

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΦΩΤΗ
ΚΟΚΟΤΟΥ

Η ενεργειακή αξιοποίηση του νερού στο φράγμα Αμαρίου

Οντας ειδικευμένος στη διαχείριση υδάτινων πόρων, άκουσα προσεκτικά την επισήμανση του Μπάμπη Παπαδημητρίου στην υποεπιτροπή υδάτινων πόρων της Βουλής σχετικά με το κόστος του νερού και το πώς η τιμή του πρέπει να αντανακλά το πραγματικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα της χρήσης και της σπατάλης του. Φυσικά είχε δίκιο, κι αυτό είναι κάτι που ενόχλησε όσους πιστεύουν πως η αγορά τα λύνει όλα μόνη της, ή όσους – αντιθέτως – νομίζουν πως το νερό στη βρύση δεν είναι εμπόρευμα με τιμή, αλλά δωρεάν κρατική παροχή (όπως, για παράδειγμα, ισχυρίζεται ο δήμαρχος Πατρέων).

Παρεμφερής επιχειρηματολογία έχει ακουστεί και για το ηλεκτρικό ρεύμα. Κάποιοι λένε πως πρέπει να παρέχεται μόνο από το κράτος, ως μονοπώλιο, ενώ άλλοι ισχυρίζονται πως μόνον οι μηχανισμοί της αγοράς μπορούν να ρυθμίσουν το ενεργειακό μείγμα μεταξύ ρυπογόνων και καθαρών μεθόδων παραγωγής. Όπως και στο νερό, έτσι και στο ρεύμα, οι δύο αυτές φαινομενικά αντίθετες θεωρήσεις κάνουν το ίδιο λάθος: δεν ενσωματώνουν το πραγματικό κόστος παραγωγής.

Το νερό της Αθήνας έρχεται από εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά και παρέχεται δωρεάν στην εισηγμένη ΕΥΔΑΠ ΑΕ από την ΠΑΠΩΝ ΕΥΔΑΠ, δηλαδή από το κράτος. Ομοίως, ο λιγνίτης που εξορύσσει η ΔΕΗ ΑΕ αποτελεί μια δωρεάν παροχή από το κράτος στην εισηγμένη. Και στις δύο περιπτώσεις έχουμε έναν φυσικό πόρο που παρέχεται σε μια ιδιωτική εταιρεία χωρίς να της χρεώνεται το πραγματικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Αν η πρώτη ύλη του εμπορεύματος είναι δωρεάν, τότε δεν έχεις επαρκές οικονομικό κίνητρο για να επικουράσεις τις διαρροές στο δίκτυο, να μειώνεις τις απώλειες. Το σπαταλάς.

Μια ιδιωτική εταιρεία θα αναγκαστεί να μειώσει το περιβαλλοντικό της αποτύπωμα όταν αυτό μεταφραστεί πλήρως σε κόστος, όχι μόνο χάρη στο φιλότιμο των μετόχων της. Εδώ στην Κρήτη, η οποία έχει σημαντικό έλλειμμα και στο νερό και στην ενέργεια, έχουμε ήδη κάποιες σημαντικές επενδύσεις από εταιρείες που παράγουν με φιλικές προς το περιβάλλον τεχνικές.

Στα ξενοδοχεία μας, αγοράζουμε νερό ασφαλίωσης από τοπική εταιρεία και το ανακυκλώνουμε σε δικό μας βιολογικό καθαρισμό, οπότε δεν στερούμε σταγόνα από την τοπική κοινωνία. Ακριβώς απέναντι από τα ξενοδοχεία, πίσω από την περίφημη Σπιναλόγκα, έχουμε ένα αιολικό πάρκο που στολίζει τη βουνοκορφή κι αποτελεί τουριστικό αξιοθέατο. Όμως, αυτή η ενέργεια από τα αιολικά απαιτεί και αποθήκευση, ώστε να είναι διαθέσιμη όλες τις ώρες. Τέτοια αποθήκευση επιτυγχάνεται μέσω του νερού, μεταξύ άλλων. Στο Ρέθυμνο έχει αδειοδοτηθεί μια μεγάλη υβριδική μονάδα αντλυσσταμίου στο Αράρι, η οποία θα συμβάλλει κατά πολύ στην ενεργειακή ασφάλεια του νησιού και τη μετατροπή του σε ένα νησί με ελάχιστα ρυπογόνα ορυκτά καύσιμα.

Πρέπει να δώσουμε ένα συνολικό τέλος στην ιδέα πως το κράτος θα παρέχει δωρεάν φυσικούς πόρους σε εταιρείες. Οι εταιρείες πρέπει να ανταγωνίζονται μεταξύ τους και για το ποια θα παράγει με το μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Αρα, κάθε προϊόν πρέπει να ενσωματώνει το πλήρες περιβαλλοντικό του κόστος.